

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย
กลุ่มสร้างเสริมศักยภาพเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ

ชื่อ – นามสกุล

นางแรกขวัญ สระวาสี

ตำแหน่ง

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

ชื่อผลงานวิชาการและการวิจัย

1. ผลของการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานด้านการกิจสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

2. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การเงิน และดิจิทัลในชุมชนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

วันที่เผยแพร่ผลงาน/นำเสนอผลงาน

1. เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2562
2. ส่งตีพิมพ์วารสาร เดือน เมษายน 2563

ช่องทางการเผยแพร่

1. วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ 28 ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน 2562
2. ได้รับการตอบรับตีพิมพ์ใน วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น อยู่ระหว่างกระบวนการตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ในเดือน มิถุนายน 2563 ต่อไป

**ผลของการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงาน
ด้านการกิจสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ**

แรกขวัญ สระวาสี, ประ.ด.

สงกรานต์ กัญญา มาสา, วท.บ.

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

บทคัดย่อ

การทำงานภารกิจด้านการสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพของสำนักส่งเสริมสุขภาพ ยังคงพบปัญหาในการดำเนินงานได้แก่ การไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการ การไม่ประหยัดต้นทุน และระยะเวลา สาเหตุของปัญหาเกิดจากการขาดความรู้และสมรรถนะของบุคลากรที่จะดำเนินการ การแก้ไขปัญหาของงานให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ แนวคิดของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ และการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (R2R) ถูกเป็นเครื่องมือที่ได้นำมาใช้ในการพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากร วัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาผลของการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยต่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุน เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อพัฒนา ทำการทดลองและทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านการกิจสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ การศึกษานี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ประกอบไปด้วย 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นการสังเกต และ 4) ขั้นสะท้อนการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการศึกษาการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษา คือ กระบวนการจัดการความรู้ผ่านการปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้เรื่องการพัฒนาการงานประจำสู่งานวิจัย แบบประเมินผลด้วยตนเอง การทบทวนหลังการปฏิบัติงาน และแบบบันทึกข้อมูลต่างๆ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติการวิเคราะห์ pair - t test ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เฉลี่ยในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยเพิ่มขึ้นหลังได้รับการประชุมปฏิบัติการเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เกิดทักษะในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ด้านทัศนคติ มีทัศนคติที่ดีในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยซึ่งมีการขยายผลไปจัดทำกรวิจัยจากงานประจำในเรื่องอื่น และการมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นในการดำเนินงานด้านการกิจสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ โดยการลดขั้นตอน ลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาตลอดจนผู้รับบริการมีความพึงพอใจ การศึกษาได้ถูกยอมรับว่า การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านการกิจสนับสนุนและทำให้กิจกรรมการดำเนินงานภายในองค์กรมีประสิทธิภาพ ดังนั้น บุคลากรของหน่วยงานควรให้ความสำคัญและการประยุกต์ใช้การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการทำงาน ข้อเสนอแนะของการศึกษาในครั้งนี้ ด้านวิชาการ บุคลากรของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย ควรมีการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลขณะปฏิบัติงานประจำ ทั้งข้อมูลของการให้บริการและปัญหาตามสถานการณ์ และนำการจัดเก็บข้อมูลสำหรับใช้ในการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของตนเอง และพัฒนางานประจำจนเกิดการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงาน เกิดการสร้างกระบวนการใหม่ที่มีประสิทธิภาพและการสร้างนวัตกรรมจากงานประจำของกรมอนามัย

คำสำคัญ การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย, การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, บุคลากร, การกิจสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, สำนักส่งเสริมสุขภาพ

การสร้างความรู้ด้านสุขภาพ การเงินและดิจิทัลในชุมชนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน
The Creation of Health, Financial and Digital Literacy in The Community
towards Sustainable Development

แรกขวัญ สระวาสี * ธัญพร วนิชฤทธา **

Rakkhwan Sarawasee, Thanyaporn Wanichritta

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่อง “การสร้างความรู้ด้านสุขภาพ การเงิน และดิจิทัลในชุมชนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้ด้านสุขภาพ ด้านการเงิน และด้านทักษะดิจิทัลของชุมชน และ 2) เพื่อการสร้างสมรรถนะของประชาชนให้มีความฉลาดรู้ สามารถตัดสินใจ นำไปสู่การจัดการและการปฏิบัติตนเองได้อย่างถูกต้อง โดยมีพื้นที่เป้าหมายของการดำเนินการ 4 พื้นที่จาก 4 ภาค ผลการวิจัยเรื่อง การสร้างความรู้ด้านสุขภาพ การเงิน และดิจิทัลในชุมชนสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน พบว่า 1) รูปแบบเป็นการดำเนินการตามแนวทางระบบราชการ 4.0 เป็นการสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการเลือกประเด็นปัญหา และการจัดทำแผนการพัฒนาที่เน้นการมีส่วนร่วม การทำประชาคม ประชาชนได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจและประจักษ์เห็นผล 2) ชุมชนมีการสร้างนวัตกรรมด้านการกระบวนการของการสร้างสามความรู้ในชุมชนเขตพื้นที่ของตนเอง และการปรับสู่ความเป็นดิจิทัล เพิ่มแหล่งสืบค้นข้อมูลสุขภาพออนไลน์ ให้เข้าถึงสื่อ เลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและส่งต่อข้อมูลสุขภาพให้กับผู้อื่น 3) การขับเคลื่อนชุมชนไปสู่ชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ การเงิน และดิจิทัล 4) การสร้างแผนพัฒนานวัตกรรมเชิงกระบวนการ 3 ความรอบรู้หลักเกิดขึ้นในชุมชน และ 5) ชุมชนเกิดการพัฒนาด้านสาธารณสุข สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นกระบวนการสร้างความรู้ทำให้ชุมชนค่อย ๆ พัฒนาไปสู่ความยั่งยืนด้วยการพัฒนาสมรรถนะในแนวคิดความฉลาดรู้ สามารถตัดสินใจด้วยตนเอง นำไปสู่การจัดการและการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

คำสำคัญ (Keywords): การสร้างความรู้, ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การเงิน และดิจิทัล, การพัฒนาอย่างยั่งยืน

* สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

** สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ